

Förstudie av grundskolans måluppfyllelse Eksjö kommun

Januari 2017 – Torbjörn Bengtsson och Fredric Gyllensten

Innehåll

Innehåll	1
Sammanfattning	2
1. Inledning	3
2. Resultat	4
Bilagor	7

Sammanfattning

Deloitte AB har av de förtroendevalda revisorerna i Eksjö kommun fått uppdraget att genomföra en förstudie avseende grundskolans måluppfyllelse.

Revisionsfråga

Finns behov av att genomföra en fördjupad granskning avseende grundskolans måluppfyllelse?

Svar på revisionsfråga

Det finns för närvarande inget behov av att genomföra en fördjupad granskning avseende grundskolans måluppfyllelse.

Iakttagelser

- Andelen elever som uppnår kunskapskraven i alla ämnen är lägre i Eksjö än i liknande kommuner och riket.
- Eksjö kommun har haft högre meritvärden än liknande kommuner sedan år 2014 och lägre än riket sedan år 2013.
- Flickor får högre slutbetyg jämfört med nationella prov i större utsträckning än pojkar i samtliga kärnämnen.
- Lärartätheten är högre i Eksjö än i liknande kommuner och riket.
- Eksjö kommun har lägre kostnad för grundskolan än liknande kommuner och riket.

Jönköping den 12 januari 2017

DELOITTE AB

Torbjörn Bengtsson
Certifierad kommunal revisor

Fredric Gyllensten
Verksamhetskonsult

1. Inledning

Bakgrund

Deloitte AB har av de förtroendevalda revisorerna i Eksjö kommun fått uppdraget att genomföra en förstudie avseende grundskolans måluppfyllelse.

Måluppfyllelsen i grundskolan inom Eksjö kommun avseende uppfyllda kunskapskrav har under de senaste åren varit sämre än rikets genomsnitt.

Kommunfullmäktige har i sin budget för 2016-2017 fastställt att kommunstyrelsen särskilt ska beakta att barn och unga i hela kommunen får tillgång till utbildning av god kvalitet som ger dem goda utvecklingsmöjligheter i livet, samt att insatser för barn prioriteras i tidig ålder. Grundskolan har tidigare utökat timplanen med 40 timmar mer undervisning i matematik per årskurs 1 – 3. Planen i föregående års budget att utöka undervisningen i matematik på mellan- och högstadiet har nu senarelagts.

Syfte och avgränsning

Förstudiens syfte är att klargöra om behov finns att genomföra fördjupad granskning avseende grundskolans måluppfyllelse. Förstudien inriktades på grundskolans högstadium.

Revisionsfråga

Finns behov av att genomföra en fördjupad granskning avseende grundskolans måluppfyllelse?

Metod och granskningsinriktning

Förstudien genomfördes med hjälp av dokumentstudier, statistisk analys samt möte med utvecklingsledare vid barn- och ungdomssektorn.

Kvalitetssäkring

Kvalitetssäkring har skett genom Deloitte's interna kvalitetssäkringssystem.

2. Resultat

Utifrån genomfördförstudie har en övergripande beskrivning av grundskolans måluppfyllelse gjorts nedan. Det resultat som framkommit till följd av dokumentstudier redogörs under den rubrik som ansetts mest lämplig.

Vid initialt samtal med barn- och ungdomschefen framkom att SKL under 2016 genomfört en skolanalys i Eksjö kommun, vars resultat summerats i en särskild kartläggningsrapport. Kartläggningsrapporten syftar till att skapa stöd för kommunen att kunna förbättra sina skolresultat.

Analysens områden och övergripande bedömning illustreras i tabell 1 nedan.

Tabell 1. SKL:s bedömning av Eksjös skolorganisation

	Bedömning
God ledning	Inga omedelbara åtgärder
Väl fungerande kvalitetsarbete	Inga omedelbara åtgärder
Fungerande relationer	Inga omedelbara åtgärder
Rätt använd lärarkompetens	Angeläget att åtgärda
Höga förväntningar	I huvudsak välfungerande
Rätt stöd i rätt tid	I huvudsak välfungerande
Gemensam målbild	Angeläget att åtgärda
Effektiv resursanvändning	I huvudsak välfungerande

Källa: SKL:s skolanalys för Eksjö kommun

I rapporten rekommenderar SKL utvecklingsarbete inom följande fyra områden:

- Användning av resultatdata
- Kompetensutveckling och kollegialt lärande
- Samsyn om mål
- Prioritering av mål.

Dessa fyra områden föreslås utvecklas genom förändringsarbete som involverar politik, förvaltning/sector, skolläda och lärare. SKL rekommenderar dessutom kommunens förvaltning att utveckla sitt ledningsstöd och att effektivisera tidsanvändningen inom grundskolans verksamheter.

Hur har uppnådda kunskapskrav och meritvärden sett ut de senaste åren?

Eksjö kommun har under perioden 2013-2016 en lägre andel elever som uppnår kunskapskraven än både liknande kommuner och riket i stort. Undantaget är år 2015, då Eksjö hade högre uppnådda kunskapskrav än liknande kommuner. Eksjös andel elever med uppnådda kunskapskrav varierar mellan åren, men är lägre år 2016 än år 2013.

Meritvärdena i Eksjö är högre än i liknande kommuner under åren 2014-2016. Jämfört med riket har dock Eksjö lägre meritvärden över tiden.

SKL belyser i sin kartlägningsrapport att det finns brister avseende grundskolans gemensamma målbild som är angelägna att åtgärda. Bland annat upplevs vissa mål som viktigare än andra, samtidigt som det saknas en prioriteringsordning mellan målen. Dessutom är styrkortens legitimitet som styrande dokument ifrågasatt. Intervjuade lärare uppges i rapporten ha kommenterat barn- och ungdomssektorns mål som betydelselösa och "för allmänt hållna".

Eksjös elever får högre slutbetyg än resultat på nationella prov i mindre utsträckning än både liknande kommuner och riket i samtliga kärnämnen. I ämnena svenska och matematik är skillnaden mellan Eksjö och jämförelsegrupperna väsentlig. Det finns även väsentliga skillnader mellan flickors och pojkars slutbetyg jämfört med nationella prov. Eksjös flickor får högre slutbetyg i större utsträckning än pojkarna, samtidigt som pojkarna får lägre slutbetyg än sina nationella prov i större utsträckning än flickorna. Dessa skillnader mellan pojkar och flickor gäller för samtliga kärnämnen, men är mest markanta i svenska och engelska.

Iakttagelser

Vi noterar att Eksjös meritvärden är högre än liknande kommuners trots att Eksjös uppnådda kunskapskrav är lägre än i både liknande kommuner och riket.

Det finns en återkommande och väsentlig skillnad mellan flickors och pojkars slutbetyg jämfört med de nationella provresultaten. Flickor får överlag högre slutbetyg än resultat på nationella prov i samtliga kärnämnen i större utsträckning än pojkar. Pojkar får samtidigt lägre slutbetyg jämfört med sina nationella provresultat i större utsträckning än flickor.

Hur har grundskolans resurser och kostnader sett ut de senaste åren?

Det finns sedan år 2014 färre elever per lärare i Eksjö än i både liknande kommuner och riket. Eksjös lärare har dessutom legitimation och behörighet i minst ett ämne i större utsträckning än lärarna i liknande kommuner och riket.

Samtidigt har Eksjö under år 2013-2015 både lägre kostnad per betygspoäng och lägre kostnad för kommunal grundskola (kr/elev) än liknande kommuner och riket.

SKL fastställer i sin rapport att "Eksjö synes vara ett föredöme när det gäller karriärtjänster för pedagoger". Ett exempel på detta är att Eksjö tillämpar individuell lönesättning i syfte att premiera skickliga lärare.

Enligt SKL är resursuppföljning och årsredovisning inom Eksjös skolorganisation i princip utan avvikelser.

Iakttagelser

Eksjös höga lärartäthet innebär att kommunens elever kan ha bättre förutsättningar för kunskapsinhämtning än eleverna i liknande kommuner och riket, vilket skulle kunna påverka Eksjös resultat positivt. Vi noterar dock att detta endast syns till viss del i form av högre meritvärden än liknande kommuner.

Eksjö har en högre lärartäthet men samtidigt lägre kostnad per elev än jämförelsegrupperna. Vi noterar också att Eksjö har en större andel lärare med pedagogisk examen och därmed rimligen bör ha högre lönekostnader. Vid granskning av kostnadsmassan framgår det att Eksjös undervisningskostnad är jämnstor med liknande kommuners och lägre än rikets (se bilaga 3).

Vi noterar att SKL bedömer att resursuppföljning och årsredovisning i Eksjös grundskola fungerar tillfredställande. Samtidigt noterar vi att SKL gör motsvarande bedömning av rutinerna för upphandling och inköp, då dessa rutiner ej kommenterats under intervjuerna. Deloitte's egen granskning av upphandlingsprocessen i Eksjö kommun har dock visat avvikelser vid ett antal stickprov inom barn- och ungdomssektorns verksamhet.

Sammanfattning

Utifrån genomförd förstudie är vår bedömning att det för närvarande ej finns behov av att genomföra en fördjupad granskning avseende grundskolans måluppfyllelse.

Bilagor

Bilaga 1 – Måluppfyllelse för grundskolan i Eksjö

Källa: Kolada

			2013	2014	2015	2016
Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)	Eksjö	Flickor	75,0	74,0	79,0	79,1
		Pojkar	71,0	64,0	68,0	64,1
		Totalt	72,8	69,1	73,5	71,3
	Liknande kommuner grundskola, Eksjö, 2015	Flickor	82,1	81,1	75,9	80,7
		Pojkar	73,0	72,7	67,7	71,7
		Totalt	77,7	76,9	71,6	76,1
	Riket	Flickor	78,9	79,3	78,5	79,4
		Pojkar	72,6	72,9	72,3	73,7
		Totalt	75,6	75,9	75,3	76,4
Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (16 ämnen)	Eksjö	Flickor	205,5	225,1	228,2	227,4
		Pojkar	204,5	194,3	192,5	195,7
		Totalt	204,9	209,3	211,1	211,0
	Liknande kommuner grundskola, Eksjö, 2015	Flickor	225,1	223,3	217,1	225,4
		Pojkar	196,5	194,5	190,9	194,7
		Totalt	210,9	208,5	203,8	209,4
	Riket	Flickor	221,0	223,2	225,5	
		Pojkar	199,1	199,9	201,4	
		Totalt	209,7	211,0	213,0	

Förstudie av grundskolans måluppfyllelse | Bilagor

Elever/lärare (årsarbetare) i kommunal grundskola, antal	Eksjö	Totalt	12,1	11,4	11,5
	Liknande kommuner grundskola, Eksjö, 2015	Totalt	11,6	12,0	11,8
	Riket	Totalt	12,1	12,0	12,1
Kostnad i förhållande till andel elever som uppnått kunskapskraven i åk. 9 i kommunala skolor, kr/%	Eksjö	Totalt	898	1 041	966
	Liknande kommuner grundskola, Eksjö, 2015	Totalt	963	1 009	1 147
	Riket				
Kostnad per betygspoäng i åk. 9 i kommunala skolor, kr/betygspoäng	Eksjö	Totalt	320	344	336
	Liknande kommuner grundskola, Eksjö, 2015	Totalt	355	371	400
	Riket	Totalt	361 (-)	368 (-)	375 (-)
Lärare (Heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola, kommunala skolor, andel (%)	Eksjö	Totalt			75,1
	Liknande kommuner grundskola, Eksjö, 2015	Totalt			71,4
	Riket	Totalt			73,7
Kostnad för kommunal grundskola, kr/elev	Eksjö	Totalt	87 961	87 264	92 244
	Liknande kommuner grundskola, Eksjö, 2015	Totalt	96 315	100 336	102 997
	Riket	Totalt	93 868 (-)	95 566 (-)	98 416

Bilaga 2 – Slutbetyg jämfört med resultat på nationella prov

Källa: SIRIS - Skolverket

Grundskolan - Relationen mellan nationella prov och slutbetyg årskurs 9 svenska, matematik, engelska

Läsåret 2013/14. Vald organisation: Eksjö

Ämne	Svenska				Matematik				Engelska			
	Antal elever med provbetyg och slutbetyg	Andel (%) elever med lägre, lika eller högre slutbetyg än provbetyget			Antal elever med provbetyg och slutbetyg	Andel (%) elever med lägre, lika eller högre slutbetyg än provbetyget			Antal elever med provbetyg och slutbetyg	Andel (%) elever med lägre, lika eller högre slutbetyg än provbetyget		
		Lägre	Lika	Högre		Lägre	Lika	Högre		Lägre	Lika	Högre
Riket, Samtliga	80 629	11,2	65,8	22,9	87 043	2,2	67	30,8	88 299	17,6	73,5	8,9
Riket, Flickor	39 567	8,6	64,4	26,9	42 221	1,7	63,8	34,6	42 934	13,3	75,4	11,2
Riket, Pojkar	41 062	13,7	67,2	19,1	44 822	2,7	70,1	27,1	45 365	21,6	71,6	6,8
Län, Samtliga	3 321	12,2	66,6	21,2	3 577	2,7	74,5	22,8	3 665	19,9	74,4	5,7
Län, Flickor	1 648	8,7	65,5	25,8	1 755	2,2	72,6	25,1	1 809	15	77,5	7,5
Län, Pojkar	1 673	15,7	67,7	16,7	1 822	3,2	76,3	20,5	1 856	24,6	71,3	4
Kommun, Samtliga	159	14,5	72,3	13,2	168	3,6	90,5	6	166	14,5	80,1	5,4
Kommun, Flickor	75	12	70,7	17,3	81	1,2	91,4	7,4	81	7,4	85,2	7,4
Kommun, Pojkar	84	16,7	73,8	9,5	87	5,7	89,7	4,6	85	21,2	75,3	3,5
Furulundsskolan, Samtliga	31	3,2	80,6	16,1	31	6,5	80,6	12,9	33		100	
Furulundsskolan, Flickor									15		100	
Furulundsskolan, Pojkar	18		77,8	22,2	17	5,9	82,4	11,8	18		100	
Prästängsskolan, Samtliga	124	16,9	70,2	12,9	135	3	92,6	4,4	129	17,1	76	7
Prästängsskolan, Flickor	61	11,5	68,9	19,7	67		94	6	65	7,7	83,1	9,2
Prästängsskolan, Pojkar	63	22,2	71,4	6,3	68	5,9	91,2	2,9	64	26,6	68,8	4,7

Grundskolan - Relationen mellan nationella prov och slutbetyg årskurs 9 svenska, matematik, engelska

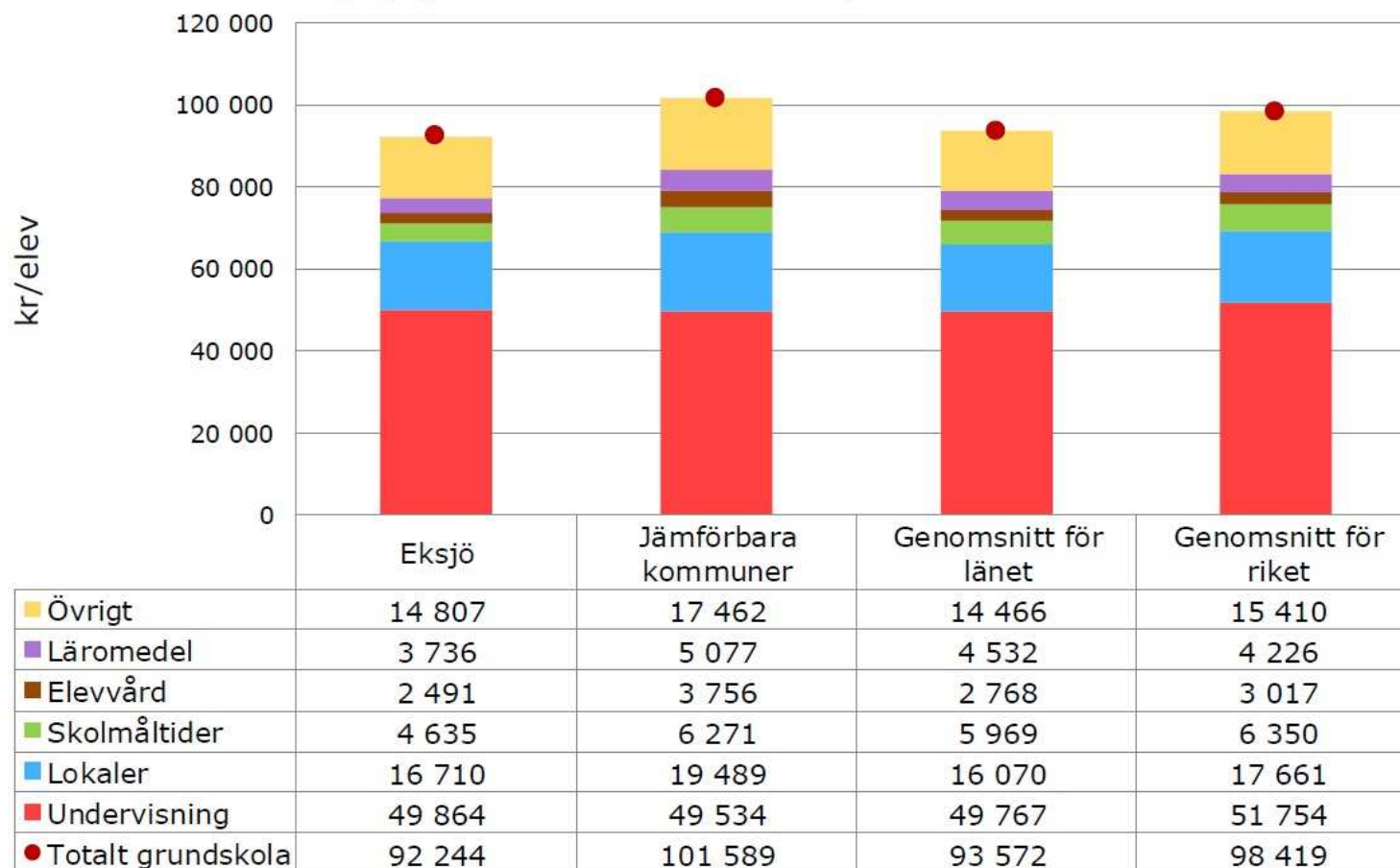
Lsåret 2014/15. Vald organisation: Eksjö

Ämne	Svenska				Matematik				Engelska			
	Antal elever med provbetyg och slutbetyg	Andel (%) elever med lägre, lika eller högre slutbetyg än provbetyget			Antal elever med provbetyg och slutbetyg	Andel (%) elever med lägre, lika eller högre slutbetyg än provbetyget			Antal elever med provbetyg och slutbetyg	Andel (%) elever med lägre, lika eller högre slutbetyg än provbetyget		
		Lägre	Lika	Högre		Lägre	Lika	Högre		Lägre	Lika	Högre
Riket, Samtliga	80 289	9,1	63,6	27,3	87 534	1,6	60,1	38,3	88 294	14,9	74,3	10,8
Riket, Flickor	39 572	6,9	61,1	32	42 640	1,3	56,9	41,9	43 183	10,6	75,8	13,6
Riket, Pojkar	40 717	11,3	66	22,7	44 894	2	63,1	34,9	45 111	19,1	72,8	8,1
Län, Samtliga	3 028	8,8	65,2	26	3 332	2	62,4	35,6	3 364	18,1	74,1	7,7
Län, Flickor	1 478	6,3	60,9	32,8	1 603	1,4	58,1	40,5	1 624	12,6	77,3	10,1
Län, Pojkar	1 550	11,2	69,3	19,5	1 729	2,5	66,4	31,1	1 740	23,3	71,1	5,5
Kommun, Samtliga	134	14,2	70,9	14,9	144	2,1	72,2	25,7	139	12,9	82	5
Kommun, Flickor	71	5,6	77,5	16,9	76	1,3	71,1	27,6	75	10,7	81,3	8
Kommun, Pojkar	63	23,8	63,5	12,7	68	2,9	73,5	23,5	64	15,6	82,8	1,6
Furulundsskolan, Samtliga	19	15,8	73,7	10,5	20	5	85	10	20	.	95	5
Furulundsskolan, Flickor
Furulundsskolan, Pojkar
Prästängsskolan, Samtliga	112	13,4	70,5	16,1	123	1,6	69,9	28,5	118	14,4	80,5	5,1
Prästängsskolan, Flickor	59	6,8	76,3	16,9	65	.	67,7	32,3	64	12,5	79,7	7,8
Prästängsskolan, Pojkar	53	20,8	64,2	15,1	58	3,4	72,4	24,1	54	16,7	81,5	1,9

Bilaga 3 – Kostnader för grundskolans delar

Källa: SKL:s skolanalys för Eksjö kommun

Eksjö, grundskolans delar, skolkommun

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk management, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. Deloitte serves four out of five Fortune Global 500® companies through a globally connected network of member firms in more than 150 countries bringing world-class capabilities, insights, and high-quality service to address clients' most complex business challenges. To learn more about how Deloitte's approximately 225,000 professionals make an impact that matters, please connect with us on [LinkedIn](#) or [Twitter](#).

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte network") is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.